

“Vlaamse economie moet hopen op Duitse socialisten”

Gazet van Antwerpen* - 23 Sep. 2017
Pagina 22

* Gazet van Antwerpen/Mechelen, Gazet van Antwerpen/Metropool Zuid, Gazet van Antwerpen/Waasland, Gazet van Antwerpen/Kempen, Gazet van Antwerpen/Metropool Stad, Gazet van Antwerpen/Metropool Noord

Als de socialisten zondag met een gunstige verkiezingsuitslag een plaats in de Duitse regering kunnen afdwingen, is dat een goede zaak voor ons land, menen economen. Want de SPD wil het geld laten rollen en daar kan onze economie mee van profiteren. Liefst 17% van het geld dat Vlaanderen met export verdient, komt uit Duitsland. De Antwerpse haven wil tegen 2030 zelfs nog 40% meer goederen tussen beide landen vervoeren dan vandaag. Al zijn er twijfels over die ambitie.

WELKE PRODUCTEN VERKOOPT VLAANDEREN AAN DUITSLAND?

“Bijna een vijfde van de Vlaamse export naar Duitsland zijn chemische producten”, zegt Jan Van Hove, hoofdeconoom van KBC. “Vlaamse bedrijven leveren ook veel staal en rubber die in de Duitse auto-industrie worden gebruikt.”

Het belang van de chemiesector in de Antwerpse haven valt nauwelijks te overschatten. Grote Duitse chemiebedrijven als BASF, Covestro, Evonik en Lanxess stellen hier duizenden mensen tewerk (zie kader). “Antwerpen heeft de grootste verzameling chemiebedrijven ter wereld, op de Amerikaanse stad Houston na”, zegt Eddy Van de Voorde. “Dat hebben we te danken aan de Duitsers. Als zij er de knip inzetten, zal Antwerpen bloeden. Er hangt dus veel van Duitsland af.”

“De Amerikaanse president Donald Trump wordt het vaakst opgevoerd in de media, maar eigenlijk heeft Duitsland een veel grotere impact op het dagelijkse leven van de Vlaming dan de Verenigde Staten”, zegt Carsten Brzeski, hoofdeconoom van de bank ING in Duitsland. Eddy Van de Voorde, transporteconoom van de Universiteit Antwerpen, treedt hem bij. “De amusementswaarde van Merkel is kleiner dan die van Trump. Maar Duitsland is een veel grotere motor voor onze economie.”

WAT LEVEREN DE DUITSE VERKIEZINGEN ONS OP?

De inzet van de Duitse verkiezingen zondag is dus ook voor Vlaanderen groot. De hamvraag is of de Duitse economische groei van de laatste jaren zal aanhouden. En of wij daar mee van kunnen profiteren.

Volgens verschillende economen kan dat vooral als Angela Merkel, die in de peilingen met haar coalitie CDU-CSU ver voor staat op naaste concurrent SPD, opnieuw een regering vormt met die socialistische SPD. “Merkel blijft zo goed als zeker bondskanselier”, zegt Carsten Brzeski. “Maar haar partij wil vooral begrotingen op overschot realiseren. De SPD wil het geld liever gebruiken om loonsverhogingen door te voeren. SPD-leider Martin Schulz verklaarde in een televisieshow deze week nog dat hij de lonen van verplegend personeel met 30% wil optrekken. Als mensen die nog niet zo rijk zijn een hoger inkomen krijgen, zullen ze meer consumeren en kan Vlaanderen meer producten aan Duitsland verkopen. Vermits Duitsland de belangrijkste klant is van Vlaanderen, zal de economie hiervan profiteren.”

SPD wil nog iets doen wat de Vlaamse economie enorm vooruit moet helpen: massale investeringen in Duitsland. “Bijvoorbeeld in wegen, bruggen en scholen”, zegt Carsten Brzeski. “Dat is hard nodig: de Duitse wegen zijn intussen bijna even slecht als de Belgische, er moeten duizenden bruggen worden vernieuwd en verschillende middelbare scholen hebben geen internet. Merkel heeft die investeringen de laatste jaren niet willen doen, omdat ze vooral de overheidsschulden wilde afbouwen. Maar intussen zijn de schulden al heel laag, en onder impuls van de socialisten zal er in de komende jaren wellicht fors in de Duitse economie worden geïnvesteerd.”

Vlaamse bedrijven kunnen daar rechtstreeks mee van profiteren. “Deutsche Bahn, de Duitse spoorwegmaatschappij, wil tot 1.100 spoorbruggen vernieuwen en nieuwe stations bouwen”, zegt Marc Struyvelt, economisch vertegenwoordiger van het agentschap Flanders, Investment and Trade in Duitsland. “De Duitse spoorwegen zijn geïnteresseerd in nieuwe technologieën. Meer dan vijftig Vlaamse bedrijven hebben zich al ingeschreven om hun diensten voor die grote investeringen aan te bieden. Deutsche Bahn zal uit die lijst enkele bedrijven selecteren die hun producten en diensten mogen komen verdedigen.”

ZAL DE HANDEL MET DUITSLAND TOENEMEN?

Ook de Antwerpse haven wil mee profiteren van de Duitse groei. “Tegen 2030 willen wij 40% meer goederen vervoeren tussen Antwerpen en Duitsland”, zegt Dieter Lindenblatt, een van de drie vertegenwoordigers van de Antwerpse haven in Duitsland. “De globalisering gaat verder. Sinds de Scheldeverdieping van enkele jaren geleden kunnen de grootste en diepste containerschepen Antwerpen binnenvaren. Vanuit de haven vertrekken veel goederen naar Noordrijn-Westfalen, Baden-Württemberg, Hessen en Rijnland-Palts. Wij willen het transport naar die deelstaten verder uitbreiden, door de blijvende groei van de economie én door de uitbreiding van de Antwerpse haven.”

Of de haven die groei van 40% echt kan waarmaken, is nog maar de vraag. “De haven van Rotterdam heeft veel ruimte vrij om uit te breiden. De Antwerpse haven zit zo goed als vol”, zegt Eddy Van de Voorde. “De Vlaamse regering heeft de beslissing over de uitbreiding van de haven alweer uitgesteld, minstens tot begin volgend jaar. Het verhaal van die gebrekkige capaciteit is in Europa bekend. Bedrijven willen dat het Saeftinghedok wordt gebouwd, omdat daar veel ruimte is op één plek. Het ligt ook voor de sluisen, waardoor schepen geen kostbare tijd verliezen. Maar zolang de beslissing uitblijft, blijft er onzekerheid. En daar houden ondernemers niet van.”

WAT ZIJN DE VALKUILEN?

Er is nog een probleem dat de groei van de Vlaamse handel met Duitsland in de weg kan staan. “Ondanks de invoering van een minimumloon voor een gewone job, werken er in Duitsland nog altijd veel mensen in een mini-job”, zegt Carsten Brzeski. “Dat zijn jobs in de schoonmaaksector of de handel waarmee je maximaal 14 uur per week werkt en 450 euro netto per maand verdient. De regering wilde daarmee mensen uit de werkloosheid halen. Die werkloosheid is dan wel gedaald, maar de armoede niet.”

“Voor de invoering van de mini-jobs verdienden 3,5 miljoen Duitsers minder dan twee derde van het gemiddelde loon in Duitsland. Vandaag zijn dat er 7,5 miljoen. Door de grote instroom van vluchtelingen zal dat aantal wellicht niet snel dalen.”

Het is dus de vraag of veel gewone Duitsers écht rijker zullen worden, zeker nu de partij van Merkel en de SPD verkondigen dat ze de mini-jobs willen behouden. “Al is de invloed van mini-jobs op de Vlaamse economie beperkt”, zegt Jan Van Hove. “De inkomensongelijkheid in Duitsland is inderdaad groot. Maar wij voeren vooral halfafgewerkte producten uit, die in Duitsland worden afgewerkt en geëxporteerd. Producten uit de Antwerpse chemie komen bijvoorbeeld vaak in Duitse auto's terecht. Veel van die auto's worden naar China geëxporteerd. Het echte gevaar is dat de Chinezen zelf hun auto's beginnen te maken. Dan kan onze export vanuit Antwerpen flink dalen.”

christof willocx

Copyright © 2017 Concentra. Alle rechten voorbehouden